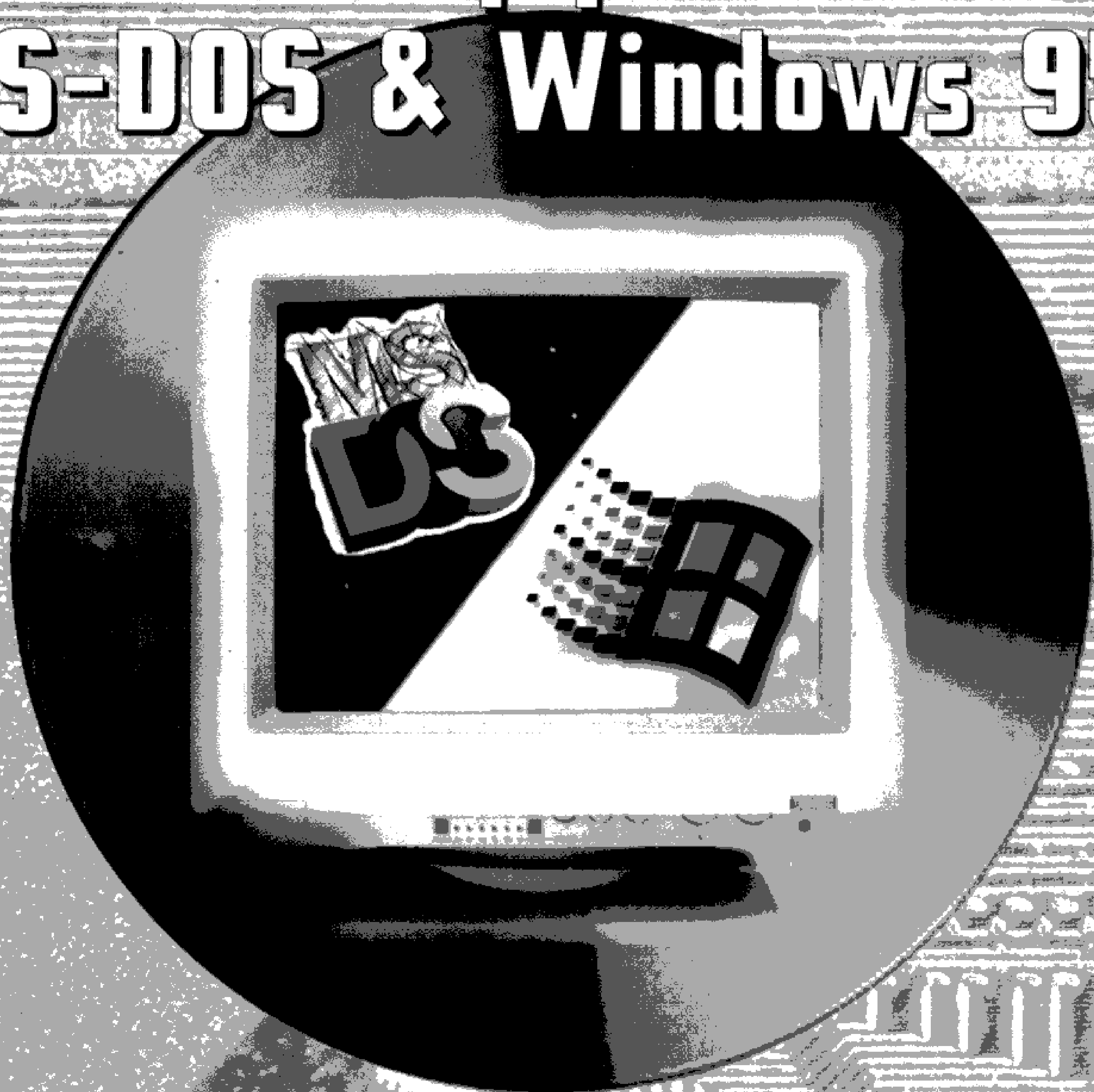

Χρ. Κοΐλιας - Στρ. Καλαφατούδης

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ

**και τα περιβάλλοντα
MS-DOS & Windows 95**

ΑΘΗΝΑ

005-43
ΚΟΙ

CA 97 1.5124
ΣΤΕΦ
Πληροφορική

Τ.Ε.Ι. ΑΘΗΝΑΣ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Χρήστος Κοίλιας - Στράτος Καλαφατούδης

Π.Ε.Ε. 19193

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΤΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΑ MS-DOS ΚΑΙ WINDOWS 95

Έργο: Γνώση και απλοποίηση
των λειτουργιών
I. S. C. ...
Η συλλογή της Βιβλιοθήκης αποτελείται
από 75% ... και 25% ...

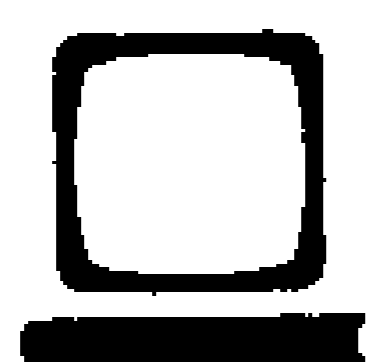
ΑΘΗΝΑ

Εκδόσεις
Υπό
ΤΗΛΕ...

Κάθε γνήσιο αντίτυπο έχει την υπογραφή των συγγραφέων

Έκδοση 1η, Copyright 1996

ISBN: 960-7235-86-X

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΝΕΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ

Στουρνάρα 49α, 106 82, Αθήνα

Τηλ. 3845 594, Fax: 3808 009

Ηλεκτρονική Σελιδοποίηση: Άννα Νόβακ, Γιάνναρη 4, τηλ. 8323 445

Απαγορεύεται η με οποιονδήποτε τρόπο ανατύπωση, καταχώρηση σε σύστημα αποθήκευσης και επανάκτησης ή μετάδοση με κάθε μορφή και μέσο (ηλεκτρονικό, μηχανικό, φωτοαντιγραφικό κ.λπ.) του συνόλου ή μέρους του βιβλίου αυτού χωρίς την έγγραφη άδεια του εκδότη.

Περιεχόμενα

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	7
1. ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ	11
1.1. Εισαγωγή	11
1.2. Τι είναι η πληροφορική	13
1.3. Συστήματα Ηλεκτρονικών Υπολογιστών	13
1.4. Πληροφορίες και Δεδομένα	14
1.5. Πότε χρησιμοποιείται υπολογιστής	16
1.6. Εφαρμογές των υπολογιστών	17
2. ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ	21
2.1. Η ... προϊστορική εποχή	22
2.2. Η έλευση των ηλεκτρονικών υπολογιστών	26
2.3. Η ανάπτυξη των προσωπικών υπολογιστών	36
3. ΤΟ ΥΛΙΚΟ	41
3.1. Κεντρική μονάδα επεξεργασίας	43
3.2. Κύρια μνήμη	46
3.3. Βοηθητικές μνήμες	48
3.3.1. Ταινίες	48
3.3.2. Μαγνητικοί δίσκοι	48
3.3.3. Οπτικοί δίσκοι	52
3.4. Συσκευές εισόδου/εξόδου	52
3.4.1. Πληκτρολόγιο	52
3.4.2. Ποντίκι	54
3.4.3. Trackball	54
3.4.4. Σαρωτές	55
3.4.5. Συσκευές ανάγνωσης χαρακτήρων με μαγνητική μελάνη	55
3.4.6. Οπτικοί αναγνώστες χαρακτήρων	55
3.4.7. Οθόνες	56
3.4.8. Εκτυπωτές	58
3.4.9. Σχεδιογράφοι	61
3.4.10. Θύρες	62
3.4.11 Συστήματα ήχου	62

3.5. Συγκροτήσεις υπολογιστών	63
4. ΤΟ ΛΟΓΙΣΜΙΚΟ	67
4.1. Αλγόριθμοι και προγράμματα	68
4.2. Γλώσσες προγραμματισμού	70
4.3. Λειτουργικά συστήματα	76
4.4. Περιβάλλοντα χρήστη	79
4.5. Πακέτα εφαρμογών	82
4.6. Η διαδικασία ανάπτυξης προγραμμάτων	85
5. ΤΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ	89
5.1. Τύποι δεδομένων και δομές δεδομένων	89
5.2. Κωδικοποίηση δεδομένων	85
5.3. Αρχεία δεδομένων	91
5.3.1. Χαρακτηριστικά αρχείων - Ορισμοί	93
5.3.2. Επεξεργασία αρχείων	94
5.3.3. Φυσική αποθήκευση των αρχείων	96
5.3.4. Οργανώσεις αρχείων	99
5.4. Βάσεις Δεδομένων	101
5.5. Μετάδοση δεδομένων - Τηλεματική	104
5.5.1. Ενα απλό σύστημα επικοινωνίας	104
5.5.2. Δίκτυα υπολογιστών	107
5.5.3. Σύγχρονες υπηρεσίες τηλεματικής	110
6. ΤΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ MS-DOS	113
6.1. Βασικά στοιχεία MS-DOS	114
6.1.1. Οι εκδόσεις του MS-DOS	114
6.1.2. Η δομή του MS-DOS	115
6.1.3. Το σύστημα αρχείων του MS-DOS	116
6.1.4. Δισκέτες και δίσκοι	118
6.1.5. Το MS-DOS και ο χρήστης	120
6.2. Οι εντολές του MS-DOS	122
6.2.1. Εντολές διαχείρισης αρχείων	124
6.2.2. Εντολές διαχείρισης καταλόγων	129
6.2.3. Εντολές διαχείρισης δίσκων	134
6.2.4. Μερικές άλλες εντολές	137
6.3. Ο συντάκτης EDIT	141
6.3.1. Εκκίνηση του EDIT	141

6.3.2. Το μενού Αρχεία	141
6.3.3. Το μενού Επεξεργασία.	144
6.3.4. Το μενού Αναζήτηση	146
6.3.5. Το μενού Επιλογές.	147
6.3.6. Το μενού Προβολή.	148
6.3.7 Το μενού Βοήθεια	148
6.4. Αρχεία δέσμης - Το αρχείο AUTOEXEC.BAT	149
6.5. Προσαρμογή του συστήματος - Το αρχείο CONFIG.SYS	152
7. ΤΑ WINDOWS 95	155
7.1. Υπολογιστές και γραφικά περιβάλλοντα	155
7.2. Ενεργοποίηση και βασικός χώρος εργασίας στα Windows 95	163
7.3. Ενεργοποίηση προγραμμάτων	180
7.4. Διαχείριση αρχείων	185
7.5. Χειρισμός Δισκετών	200
7.6. Αναζήτηση αρχείων ή φακέλων	202
7.7. Προσαρμογές και οργάνωση του περιβάλλοντος	205
8. ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΤΩΝ WINDOWS	213
8.1. Βασικά στοιχεία επικοινωνίας μέσα από το WordPad	213
8.2. Εκτυπώσεις	236
8.3. Οι Γραμματοσειρές	241
8.4. Άλλες εφαρμογές των Windows 95	245
Ο Χαρτοφύλακας	245
Η Αριθμομηχανή	247
Πίνακας Χαρακτήρων	247
Σημειωματάριο	248
Προβολή Προχείρου	249
Η Ζωγραφική	249
Πολυμέσα	255
9. ΠΑΚΕΤΑ ΑΥΤΟΜΑΤΙΣΜΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ	257
9.1. Φύλλα υπολογισμών-Το Excel 7.0	258
9.2. Επεξεργαστές κειμένου-Το Word 7.0	269
9.3. Πακέτα βάσεων δεδομένων-Η Access 7.0	276
ΓΛΩΣΣΑΡΙΟ	283
ΠΙΝΑΚΑΣ ASCII	296

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	298
---------------------------	------------

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ	299
------------------------	------------

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΛΑΙΣΙΩΝ

Κατηγορίες υπολογιστών σήμερα	44
Είδη μνημών	47
Χωρητικότητα μνημών	50
Διαφορές κύριας και βοηθητικής μνήμης	51
Χαρακτηριστικά του συστήματος εικόνας	57
Χαρακτηριστικά εκτυπωτών	59
Οι σημαντικότερες γλώσσες προγραμματισμού	72
Τρόποι λειτουργίας	78
Στοιχεία από την ορολογία των πακέτων	83
Τρόποι επεξεργασίας δεδομένων	103
Το δίκτυο Internet	110
Η διαφήμιση των Windows 95	162
Ο Υπολογιστής μου και η οργάνωση των αρχείων	170
Συντομεύσεις (shortcuts)	181
Το Πρόχειρο (Clipboard)	190
Διαδρομές στους δίσκους	192
Πολλαπλές επιλογές	195
Τα μενού στα Windows 95	215
Τα παράθυρα διαλόγου	219
Επιλογές στοιχείων	226
Ονόματα και αρχεία στα Windows 95	231
Γραμματοσειρές TrueType	243
Εγκατάσταση προγραμμάτων	248
Σύνθετα έγγραφα	252

Προλογος

Χωρίς αμφιβολία η Πληροφορική αποτελεί πλέον ένα από τα βασικά δομικά στοιχεία λειτουργίας της σύγχρονης κοινωνίας. Συναντά κανείς υπολογιστικά συστήματα με όλο και μεγαλύτερη συχνότητα στην καθημερινή του ζωή: στις τράπεζες, στα γραφεία της εφορίας και των άλλων δημοσίων οργανισμών, σε κάθε είδους εκδόσεις εισιτηρίων, σε διαφημίσεις στην τηλεόραση -οι οποίες ας σημειωθεί, σπάνια διαφημίζουν υπολογιστές-, σε κάθε μεγέθους εταιρείες από κολοσσούς μέχρι το μικρό κατάστημα της γειτονιάς που κόβει αποδείξεις με κάποιο πρόγραμμα ταμειακής μηχανής...

Αν δε στο παραπάνω συλλογισμό προσθέσει κανείς και το γεγονός ότι οι υπολογιστές στη μορφή που τους γνωρίζουμε σήμερα έχουν ιστορία μόλις 40 με 50 χρόνια και ότι παρά το γεγονός αυτό έχουν αλλάξει στην κυριολεξία τη μορφή του κόσμου, θα οδηγηθεί ενδεχομένως στο συμπέρασμα ότι η πληροφορική και οι υπολογιστές είναι στοιχείο "εκ των ον ουκ άνευ" για τη σύγχρονη κοινωνία. Κατ' επέκταση για μια μεγάλη κατηγορία πολιτών, ο τελείως ανεκπαιδευτος στον κόσμο της σε λίγο θα θεωρείται στην καλύτερη περίπτωση ανενημέρωτος ενώ στη χειρότερη κάτι σαν αναλφάβητος.

Ένα είδος υπολογιστών, ο πιο διαδεδομένος σε σημείο που να αποτελεί ένα από τα "σήματα κατατεθέντα της κοινωνίας" μας, είναι ο προσωπικός υπολογιστής. Οι προσωπικοί υπολογιστές αποτελούν μια κατηγορία υπολογιστών με μικρές διαστάσεις αλλά - ιδιαίτερα τελευταία - εντυπωσιακές επιδόσεις. Η κατηγορία αυτή υπολογιστών είναι και αυτή με την οποία έρχεται σε επαφή ο περισσότερος κόσμος σήμερα. Είναι δε τέτοια η διάδοσή του παγκοσμίως, που η εμφάνιση ενός νέου προϊόντος που αφορά

τους προσωπικούς υπολογιστές, αποτελεί πλέον διεθνές γεγονός, για το οποίο καταστρώνονται μεγάλης κλίμακας πολιτικές προώθησης στην αγορά, ενώ τα νούμερα των πωλήσεων είναι χωρίς προηγούμενο.

Το βιβλίο αυτό γράφτηκε με σκοπό μια εισαγωγή του αναγνώστη στον κόσμο της Πληροφορικής γενικά, καθώς και την εισαγωγή του στο λειτουργικό σύστημα MS-DOS και το περιβάλλον Windows 95. Με την εισαγωγή στην Πληροφορική θα αποκτήσει ο αναγνώστης μια γενική άποψη του σύγχρονου κόσμου της, ενώ με την εισαγωγή στο MS-DOS και τα Windows 95 θα αποκτήσει όλες τις απαραίτητες εκείνες γνώσεις, που θα του δώσουν τη δυνατότητα να χειριστεί αποδοτικά έναν προσωπικό υπολογιστή IBM ή συμβατό, καθώς και να τον εξερευνήσει περισσότερο.

Αν και το βιβλίο είναι συμμορφωμένο απόλυτα με το αναλυτικό πρόγραμμα των ΙΕΚ, αποτελεί μια πολύ καλή εισαγωγή για οποιονδήποτε ενδιαφέρεται για την Πληροφορική γενικά και για τη χρήση των προσωπικών υπολογιστών ειδικότερα. Για τη μελέτη του δεν απαιτούνται προηγούμενες γνώσεις.

Η ύλη του βιβλίου

Το βιβλίο αποτελείται από 9 κεφάλαια. Στο **πρώτο κεφάλαιο** γίνεται μια γενική εισαγωγή και ορίζονται μερικές πολύ βασικές και κρίσιμες έννοιες. Στο **δεύτερο κεφάλαιο** γίνεται μια αρκετά αναπτυγμένη ιστορική ανασκόπηση της εξέλιξης των υπολογιστών, που συνοδεύεται από πλούσιο φωτογραφικό υλικό.

Το **τρίτο κεφάλαιο** είναι αφιερωμένο στην παρουσίαση του υλικού των υπολογιστών (κεντρική μονάδα, κύρια μνήμη, βοηθητικές μνήμες και μονάδες εισόδου/εξόδου), ενώ στο **τέταρτο κεφάλαιο** αναπτύσσεται το λογισμικό (αλγόριθμοι, γλώσσες προγραμματισμού, λειτουργικά συστήματα και περιβάλλοντα, πακέτα).

Στο **κεφάλαιο 5** παρουσιάζονται τα δεδομένα από διάφορες όψεις. Εξετάζεται η κωδικοποίησή τους, η αποθήκευσή τους στις βοηθητικές μνήμες, καθώς και η μετάδοσή τους μέσω τηλεπικοινωνιακών γραμμών.

Το **έκτο κεφάλαιο** είναι αφιερωμένο στην παρουσίαση του λειτουργικού συστήματος MS-DOS. Εδώ έχουν συμπεριληφθεί όλα εκείνα τα απαραίτητα στοιχεία, που χρειάζεται να γνωρίζει κανείς για να χρησιμοποιήσει αποδοτικά το MS-DOS. Η παρουσίαση έχει βασιστεί στην τελευ-

ταία έκδοση του MS-DOS την 6.2, αλλά δεν λείπουν αναφορές για χρήστες προηγούμενων εκδόσεων.

Στα κεφάλαια 7 έως 9 γίνεται η εισαγωγή του αναγνώστη στο περιβάλλον των Windows 95 και τις εφαρμογές του. Η εισαγωγή στα κεφάλαια αυτά καλύπτει και την ελληνική και την αγγλική έκδοση των Windows 95. Η βασική ανάπτυξη γίνεται για την ελληνική έκδοση αλλά οι αντίστοιχοι όροι για τις αγγλικές επιλογές σημειώνονται σε παρένθεση. Για αποφυγή συγχύσεων οι ελληνικοί όροι σημειώνονται με πλάγια γράμματα. Με αυτό τον τρόπο δεν θα υπάρχει δυσκολία λόγω έκδοσης που διαθέτει ο αναγνώστης.

Στο κεφάλαιο 7 αναπτύσσονται όλα τα βασικά εκείνα στοιχεία που είναι απαραίτητα για την κατανόηση του περιβάλλοντος Windows και τη χωρίς προβλήματα βασική εργασία με τις διάφορες συνιστώσες του.

Στο κεφάλαιο 8 εξετάζεται η γενική εργασία με εφαρμογές που τρέχουν κάτω από το περιβάλλον των Windows 95, χρησιμοποιώντας σαν παράδειγμα την εφαρμογή Wordpad που περιλαμβάνεται στο περιβάλλον. Το κεφάλαιο 8 κλείνει με την εξέταση μερικών ακόμα χαρακτηριστικών και χρήσιμων εφαρμογών που περιλαμβάνονται στα Windows 95. Τέλος στο κεφάλαιο 9 γίνεται μια εισαγωγή και παράθεση βασικών στοιχείων των πολύ διαδεδομένων εφαρμογών Excel, Word και Access, ώστε να πάρει ο αναγνώστης μια ιδέα για τα κύρια πακέτα αυτοματισμού γραφείου.

Το βιβλίο ολοκληρώνεται με ένα πλούσιο γλωσσάριο όρων πληροφορικής, τη βιβλιογραφία, τον πίνακα ASCII και το ευρετήριο.

Σημείωση προς το διδάσκοντα

Όπως αναφέραμε ήδη, το βιβλίο ακολουθεί το αναλυτικό πρόγραμμα του ομότιτλου μαθήματος των ΙΕΚ όλων των ειδικοτήτων εκτός Πληροφορικής. Ωστόσο στο πρόγραμμα αυτό δεν έχουν αποφευχθεί ορισμένες ανακολουθίες. Στο βιβλίο έγινε μια σοβαρή προσπάθεια να εξομαλυνθούν αυτές οι ανακολουθίες με την προσθήκη διαφόρων πλαισίων και παραπομπών. Ο διδάσκων μπορεί να τροποποιεί τη σειρά παρουσίασης των θεμάτων, ώστε να ταιριάζει καλύτερα στο ακροατήριο που υπάρχει. Ας σημειωθεί τέλος, ότι το αντικείμενο επεξεργασία λογιστικών φύλλων δεν έχει αναπτυχθεί πολύ, γιατί είναι κύρια μάθημα του Β' εξαμήνου και υπάρχουν ειδικά βιβλία γι' αυτό.

Χρήστος Κοίλιας - Στράτος Καλαφατούδης

Η Πληροφορική αποτελεί πλέον ένα από τα βασικά δομικά της σύγχρονης κοινωνίας. Χρειάστηκαν λιγότερα από 50 χρόνια για να διαδοθούν οι υπολογιστές σε τέτοιο βαθμό που να τους συναντά ο μέσος πολίτης σχεδόν παντού στην καθημερινή του ζωή. Έτσι, για μια μεγάλη κατηγορία πολιτών, ο τελείως ανεκπαιδευτος στον κόσμο της σε λίγο θα θεωρείται στην καλύτερη περίπτωση ανενημέρωτος, ενώ στη χειρότερη κάτι σαν αναηφάβητος.

Το βιβλίο αυτό γράφτηκε με σκοπό μια εισαγωγή του αναγνώστη στον κόσμο της Πληροφορικής, καθώς επίσης στο λειτουργικό σύστημα MS-DOS και το περιβάλλον Windows 95, στοιχεία τελείως απαραίτητα για τη χρήση της πιο διαδεδομένης σήμερα κατηγορίας υπολογιστών, δηλαδή αυτής των προσωπικών υπολογιστών.

Με την εισαγωγή στην Πληροφορική θα αποκτήσει ο αναγνώστης μια γενική άποψη του σύγχρονου κόσμου της, ενώ με την εισαγωγή στο MS-DOS και τα Windows θα αποκτήσει όλες τις απαραίτητες εκείνες γνώσεις που θα του δώσουν τη δυνατότητα να χειριστεί έναν προσωπικό υπολογιστή IBM ή συμβατό καθώς και να τον εξερευνήσει περισσότερο. Στο τέλος του βιβλίου παρουσιάζονται σε εισαγωγικό επίπεδο το πακέτο φύλλων υπολογισμού Excel 7.0, το πακέτο επεξεργασίας κειμένου Word 7.0 και το πακέτο διαχείρισης βάσεων δεδομένων Access 7.0 σαν χαρακτηριστικές περιπτώσεις εφαρμογών.

Το βιβλίο ακολουθεί το αναλυτικό πρόγραμμα του ομότιτλου μαθήματος των ΙΕΚ όρων των ειδικοτήτων εκτός Πληροφορικής. Ωστόσο δεν απευθύνεται μόνο στους σπουδαστές των ΙΕΚ αλλά σε οποιονδήποτε ενδιαφέρεται για την Πληροφορική γενικά και για τη χρήση των προσωπικών υπολογιστών ειδικότερα. Για τη μελέτη του δεν απαιτούνται προηγούμενες γνώσεις.